

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 132/2023-16

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho, zo sudkyne Jany Laššákovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Petra Molnára v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **ALITREX s. r. o.**, Pri mlyne 51, Mojmirovce, IČO 46 958 916, zastúpenej advokátkou JUDr. Margitou Medveczkou, Drotárska cesta 68, Bratislava, proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 3 Cob 186/2022 z 20. októbra 2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Ústavnému súdu bola 23. januára 2023 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľky, ktorou namieta porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 3 Cob 186/2022-389 z 10. októbra 2022 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

Sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka podala na Okresnom súde Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) návrh na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, ktorým by súd zriadil záložné právo na majetok žalovanej [REDACTED] (v súčasnosti [REDACTED], pozn.). Nariadenie zabezpečovacieho opatrenia sťažovateľka odôvodňovala zabezpečením vymožitelnosti jej budúcej pohľadávky, ktorú si uplatňuje proti žalovanej v súdnom konaní, a to z dôvodu, že žalovaná sa zbavuje svojho majetku a tento prevádza na spriaznené osoby.

3. Okresný súd uznesením č. k. 26 Cb 1/2021-163 z 21. mája 2021 zriadil záložné právo v prospech sťažovateľky na účely zabezpečenia jej pohľadávky v sume 31 740,99 eur s príslušenstvom

a náhrady trov konania na nehnuteľnostiach špecifikovaných v uznesení vo vlastníctve žalovanej. Zároveň sťažovateľke priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

4. Proti uzneseniu okresného súdu podala žalovaná odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd uznesením č. k. 3 Cob 183/2021 z 21. októbra 2021 tak, že návrh sťažovateľky na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia zamietol a žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania.

5. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou z 18. januára 2022 domáhala vyslovenia porušenia svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu č. k. 3 Cob 183/2021 z 21. októbra 2021. Podstata námietok sťažovateľky bola založená na tvrdení o nezákonnosti a svojvoľnosti podmienok stanovených krajským súdom na osvedčenie potreby vydania zabezpečovacieho opatrenia. Sťažovateľka považovala za nesplniteľnú požiadavku krajského súdu osvedčiť, že žalovaná prevádza svoj majetok za neprimerane nízku cenu, a tiež ju podala z dôvodu, že krajský súd sa nijako nevysporiadal so sťažovateľkou osvedčenou skutočnosťou, že k prevodu nehnuteľností vo vlastníctve žalovanej došlo na spriaznené osoby, čo samo osebe indikuje záver o účelovosti prevodu.

6. Ústavný súd nálezom č. k. IV. ÚS 210/2022-42 zo 6. septembra 2022 vyslovil porušenie práv sťažovateľky, zrušil uznesenie krajského súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie s tým, že je potrebné, aby sa odvolací súd vysporiadal s tvrdením sťažovateľky o skutočnosti prevodu nehnuteľností na spriaznené osoby a jeho dôsledku na osvedčenie či neosvedčenie konania žalovanej, ktoré by vzbudzovalo dôvodnú obavu, že by prípadná exekúcia mohla byť zmarená.

7. Krajský súd vo veci opätovne rozhodol a napadnutým uznesením návrh sťažovateľky na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia zamietol a žalovanej priznal nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v celom rozsahu.

II.

Argumentácia sťažovateľky

8. Sťažovateľka sa podanou ústavnou sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia svojich práv napadnutým uznesením krajského súdu. Podľa sťažovateľky je odôvodnenie napadnutého uznesenia nedostatočné, svojvoľné a nespravodlivé.

9. Právny názor krajského súdu, podľa ktorého dôvodom na vydanie zabezpečovacieho opatrenia môže byť len situácia, keď dlžník svoj majetok prevádza na tretie osoby za neprimerane nízku cenu alebo bez adekvátnej protihodnoty, čo sťažovateľka vo vzťahu k žalovanej neosvedčila, považuje za nesprávny. Neprimeranosť osvedčovacej podmienky krajského súdu podľa sťažovateľky „*tkvie v nasledovných dvoch skutočnostiach*“:

a) navrhovateľka (sťažovateľka) nemá legálnu možnosť preukázať krajskému súdu osvedčovacím spôsobom, že žalovaná predáva svoj majetok za sumu, ktorá by mohla byť skúmaná ako neprimeraná;

b) hoci navrhovateľka (sťažovateľka) v prvostupňovom konaní preukázala, že žalovaná svoj majetok previedla na iné osoby, ktoré sú s ňou personálne a ekonomicky prepojené, čím osvedčila, že ide o odporovateľný právny úkon podľa § 42a ods. 4 písm. c) a d) Občianskeho zákonníka, odvolací súd v napadnutom uznesení vylučuje možnosť v konaní o zabezpečovacom opatrení osvedčovacím spôsobom dospieť ku konečnému záveru, že prevod časti majetku na spriaznenú osobu je konanie, ktorého účelom je zníženie hodnoty majetku dlžníka.

Tento názor odvolacieho súdu je neprimerane prísny vo vzťahu k naplneniu podmienok na zriadenie zabezpečovacieho opatrenia.

10. Podľa názoru sťažovateľky krajský súd pri svojom rozhodovaní použil taký postup a nastavil také podmienky na dosiahnutie vydania zabezpečovacieho opatrenia, ktoré nie je možné splniť zákonným spôsobom. Týmto svojím postupom ju zaväzuje k nemožnému, pričom takéto konanie krajského súdu považuje za neprípustné a svojvoľné.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

11. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

Ústavný súd na predbežnom prerokovaní preskúmal, či ústavná sťažnosť sťažovateľky obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde) a osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

12. V rámci predbežného prerokovania s prihliadnutím na sťažovateľkou formulované argumenty ústavný súd dospel k záveru, že jej ústavnú sťažnosť je potrebné odmietnuť podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde, a to ako zjavne neopodstatnenú [§ 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde].

13. Obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru sú obdobné záruky, že vec bude spravodlivo prerokovaná nezávislým a nestranným súdom postupom ustanoveným zákonom. Z uvedeného dôvodu v týchto právach nemožno vidieť podstatnú odlišnosť (II. ÚS 27/07).

14. Súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je aj právo účastníka konania na také

odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, preto postačuje na záver, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04).

15. Ústavný súd vo svojej konštantnej judikatúre zdôrazňuje, že nie je súčasťou systému všeobecných súdov a že vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívou či mimoriadnou opravnou inštitúciou (porovnaj napr. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96 alebo I. ÚS 114/2022). Naopak, ústavný súd je podľa čl. 124 ústavy nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd v zásade nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým v prvom rade interpretácia a aplikácia zákonov prislúcha. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie veci všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne (svojvoľné). O arbitrárnosti pri interpretácii a aplikácii zákona všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (porovnaj napr. I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06, IV. ÚS 536/2018 či I. ÚS 114/2022).

16. Ústavný súd v súvislosti so zabezpečovacím opatrením považuje za potrebné zdôrazniť, že posudzovanie podmienok na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia je predovšetkým vecou všeobecných súdov. Ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti pristupuje k preskúmvaniu ústavných sťažností, v ktorých sťažovatelia namietajú porušenie svojich práv neodkladným alebo zabezpečovacím opatrením alebo, naopak, aj zamietnutím ich nariadenia, veľmi zdržanlivo, vychádzajúc z právneho názoru, podľa ktorého ústavný súd zásadne nie je oprávnený zasahovať do rozhodnutí všeobecných súdov, ktorými tieto nariaďujú neodkladné alebo zabezpečovacie opatrenia, a to nielen preto, lebo nie je opravnou inšinciou v rámci sústavy všeobecných súdov, ale aj preto, lebo ide o také súdne rozhodnutia, ktorými sa do práv a povinností účastníkov konania nezasahuje konečným spôsobom (porovnaj napr. IV. ÚS 82/09, II. ÚS 96/2021). Ústavný súd meritórne posudzuje neodkladné a zabezpečovacie opatrenia zásadne iba v ojedinelých prípadoch a k zrušeniu napadnutého rozhodnutia o nariadení neodkladného alebo zabezpečovacieho opatrenia pristupuje len za celkom výnimočných okolností. Ústavný súd môže zasiahnuť do rozhodnutí všeobecných súdov o neodkladných a zabezpečovacích opatreniach iba za predpokladu, že by rozhodnutím všeobecného súdu došlo k procesnému excesu, ktorý by zakladal zjavný rozpor s princípmi spravodlivého procesu. Rovnaká zdržanlivosť platí aj

v opačnom prípade, a to ak predmetom ústavnej sťažnosti je zamietnutie návrhu na zriadenie neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia (porovnaj napr. I. ÚS 114/2022).

17. Z už citovaného § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. O zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti možno hovoriť, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré sťažovateľka označila, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej realnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (napr. II. ÚS 59/2019).

18. Vychádzajúc z týchto základných princípov, ústavný súd posúdil ústavnú sťažnosť sťažovateľky aj vo vzťahu k napadnutému uzneseniu krajského súdu.

19. Podstata sťažnostnej argumentácie vo vzťahu k namietanému porušeniu označených práv podľa ústavy a dohovoru uznesením krajského súdu spočíva v tvrdení o nezákonnosti a svojvoľnosti podmienok stanovených krajským súdom na osvedčenie potreby vydania zabezpečovacieho opatrenia, pričom sťažovateľka považuje za nesplniteľnú požiadavku krajského súdu osvedčiť, že žalovaná prevádza svoj majetok za neprimerane nízku cenu.

20. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia však vyplýva, že krajský súd sa oboznámil s tvrdeniami sťažovateľky, ako aj so skutkovým stavom, právne ich posúdil v kontexte zákonných podmienok kladených na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia a pri svojom rozhodovaní ich zobral do úvahy. Krajský súd poukázal na to, že sťažovateľka podľa jeho názoru neosvedčila základné predpoklady vyžadované zákonom na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia. Rovnako je z odôvodnenia napadnutého uznesenia (najmä body 25, 26, 27, 28, 29) zrejmé, že sa krajský súd vysporiadal s prevodom vlastníckeho práva v prospech spriaznených osôb podľa nálezu ústavného súdu č. k. IV. ÚS 210/2022-42 zo 6. septembra 2022.

21. Krajský súd sa zaoberal všetkými relevantnými otázkami pre posúdenie nariadenia zabezpečovacieho opatrenia a dôvodnosťou návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia v čase rozhodovania súdu a dospel k záveru, že táto je vylúčená aj zmenou skutkového stavu, pretože žalovaná nie je vlastníkom nehnuteľností, na ktoré malo byť zriadené zabezpečovacie opatrenie (bod 34).

22. Napadnuté uznesenie je vnútorne konzistentné a zrozumiteľné, pričom reaguje na všetky skutočnosti, ktoré sú podstatné na posúdenie splnenia zákonných predpokladov na vydanie zabezpečovacieho opatrenia. Je vecou všeobecných súdov, aby vyhodnotili splnenie zákonných podmienok na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, pričom do vyhodnotenia podmienok

nariadenia zabezpečovacieho opatrenia, ktoré je založené primárne na skutkových otázkach, ústavný súd zásadne nie je oprávnený zasahovať alebo právny názor všeobecného súdu nahrádzať svojím uvážením, ak nezistil také závažné výnimočné okolnosti svedčiace o procesnom excese, ktorý by zakladal zjavný rozpor s princípmi spravodlivého procesu (porovnaj napr. III. ÚS 281/07, II. ÚS 35/2022).

23. Na základe už uvedeného ústavný súd konštatuje, že neexistuje ústavne relevantný dôvod, aby do napadnutého rozhodnutia krajského súdu zasahoval, pretože jeho odôvodnenie nesignalizuje takú príčinnú súvislosť s namietaným porušením základných práv sťažovateľky označených v ústavnej sťažnosti, ktorá by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohla viesť k záveru o vyslovení ich porušenia.

Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. marca 2023

Luboš Szigeti
predseda senátu